

FAMILIEHÅNDBOKA

Utenriksdepartementet

INNHold

Forord	5
--------------	---

DEL 1: FORBEREDELSE FØR UTREISE

1.1 Viktige dokumenter	8
1.2 Familieliason.....	10
1.3 Barn og utetjeneste.....	10
1.4 Skole	12
1.5 Informasjonssamlinger, kurs og språkopplæring.....	13
1.6 Helseforhold, helseundersøkelse og vaksinerings.....	14
1.7 Pass/visum.....	16
1.8 Utenlandske ektefeller og oppholdstillatelse i Norge	17
1.9 Folkeregisteret	17
1.10 Omadressering av privat post.....	18
1.11 Permisjon fra eget arbeid.....	19
1.12 Flytteprosessen.....	20
1.13 Forsikringer.....	24

DEL 2: UNDER UTENLANDSOPPHOLDET

2.1 Medisinsk rådgivnings- og transporttjeneste.....	28
2.2 Trygdemedlemskap, helsedekning, mm.....	30
2.3 Arbeidsmuligheter på tjenestestedet	36
2.4 Privilegier og immunitet.....	37
2.5 Rus og avhengighet.....	38

DEL 3: FORBEREDELSE TIL HJEMKOMST

3.1 Arbeidsmuligheter ved hjemkomst	42
3.1 Student under utenlandsoppholdet?.....	42
3.1 Barn og hjemkomst	42
3.1 Rett til skoleplass i Norge.....	43
3.1 Samling for foreldre med barn på flyttefot.....	43
Vedlegg – flyttelass	44

”

*Familiehåndboka søker å gi en del
basisinformasjon*

FORORD

Kjære medfølgende til utenriksstasjon,

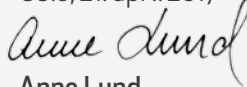
Dere har noen spennende og utfordrende år foran dere, og vil forhåpentligvis ta med dere mange gode opplevelser hjem igjen. UD ønsker så langt det er mulig å legge til rette for at våre ansatte skal kunne ta med familiene sine ut, og vi har fokus på en god og inkluderende familiepolitikk.

Et liv i utenriktjenesten med gjentatte vekslinger mellom tjeneste i Utenriksdepartementet i Oslo og ved utenriksstasjonene byr på utfordringer både for de ansatte og familiene deres. For å mestre disse utfordringene best mulig, er informasjon viktig. Familiehåndboka søker å gi en del basisinformasjon og er hovedsakelig basert på ofte stilte spørsmål til departementet.

UD har også opprettet en egen Familieportal på Regjeringen.no, der Familiehåndboka kan lastes ned. Dersom du sitter igjen med ubesvarte spørsmål kan du også ta kontakt med seksjon.for.rekruttering.og.personal@mfa.no.

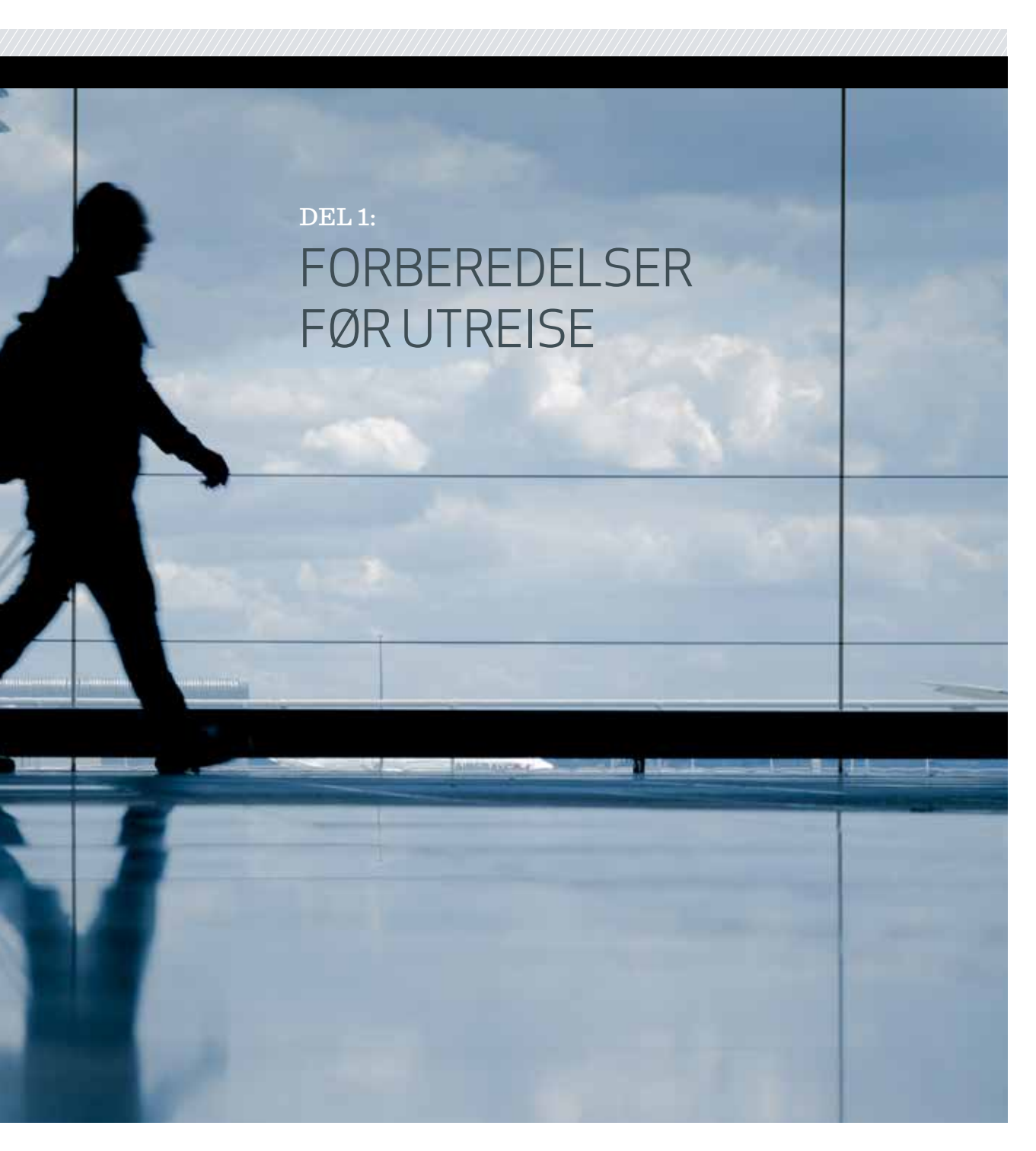
Jeg ønsker deg og hele familien et spennende, lærerikt og givende opphold ute!

Oslo, 21. april 2017

Anne Lund
ekspedisjonssjef

DEL 1:

FORBEREDELSE FØR UTREISE

På Regjeringen.no finner du UD's Familieportal

1.1 VIKTIGE DOKUMENTER

Stedsrapporten

Alle utenriksstasjoner utarbeider en stedsrapport som inneholder mye nyttig og viktig informasjon for hele familien. Stedsrapportene er tilgjengelige for UD's ansatte på UD's intranett. Her finner du blant annet generell informasjon om landet, barnehage, skole, arbeid for medfølgende, status for samlivspartneres formelle status, sykehus, helseforhold, luftforurensning, mattrygghet, sikkerhet/kriminalitet, transport og kommunikasjon, friluftsliv, mat og forbruksvarer mm. Du bør be om at din ektefelle/partner printer ut denne slik at du får en kopi!

Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenrikstjenesten

Under utenlandsoppholdet mottar tjenestemannen en rekke ytelser under ytelser i tillegg til lønnen. Ytelsene er regulert i «Særavtalen for tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenrikstjenesten».

Særavtalen er inngått mellom Utenriksdepartementet som arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene. Avtalen omfatter lønnet medarbeider tilsatt og utsendt av Utenriksdepartementet for tjenestegjøring ved norske diplomatiske og konsulære utenriksstasjoner.

Hovedytelsen i avtalen er utenlandstillegget, som kompenserer for økte tjenesterelaterte levekostnader under utenlandsoppholdet. For den utsendtes medfølgende ektefelle/samboer ytes et forhøyet utenlandstillegg. I tillegg tilstås barnetillegg for medfølgende barn under 18 år.

Særavtalen omfatter videre dekning av utgifter til privat barnehage- og skole for å sikre et likeverdig tilbud med det man har rett til i Norge.

Velferdsreise kan tilstås for den utsendte og medfølgende familiemedlemmer i forbindelse med dødsfall, livstruende sykdom og ulykkestilfelle i nær familie i Norge.

Særavtalen finner du på regjeringen.no

SÆRAVTALEN

Gjennom særavtalen ytes følgende tillegg:

- Utenlandstillegg skal dekke økte levekostnader som følger av forflytning til, og tjenestegjøring ved, norsk diplomatisk eller konsulær utenriksstasjon
- Forhøyet utenlandstillegg skal dekke økte levekostnader forbundet med å ha medfølgende ektefelle, som er fast bosatt på tjenestestedet
- Barnetillegg skal dekke økte levekostnader forbundet med å ha barn fast bosatt på tjenestestedet
- Hardshiptillegg skal dekke økte levekostnader på, og ved reiser ut fra, tjenestestedet med særskilt belastende leveforhold
- Adskillellestillegg skal dekke økte levekostnader ved utsendtes hjemreiser, samt andre økte levekostnader, for å kunne opprettholde kontakten med ektefelle og barn familie som er bosatt i Norge

Særavtalen finner du på [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Det lokale familievernkontoret kan være en god samtalepartner dersom du har spørsmål eller problemer i familien.

1.2 FAMILIELIAISON

Vi anbefaler at du så tidlig som mulig starter forberedelsene til utreisen. Dette er særlig viktig for de som skal ha med barn. Alle stasjoner i utenrikstjenesten skal ha en familieliaison, som bistår med lokal kunnskap om skole, barnehage og jobbmuligheter. Ta kontakt med stasjonen for ytterligere informasjon.

Du kan også kontakte personer som har tjenestegjort på tjenestestedet og deres medfølgende. De kan bidra med nyttig informasjon om lokale forhold og ting du trenger å vite om hvordan det er å leve som utsendt på tjenestestedet.

1.3 BARN OG UTETJENESTE

Noen barn synes det kan være vanskelig med foreldrenes tjenestegjøring i utlandet, både om barna skal være med eller ikke. Vi vil anbefale at foreldre deltar på Utenriksdepartementets årlige utreiseforberedende kurs som tar for seg psykologiske utfordringer ved utestasjonering,

Temaer som belyses er bl a hvilke utfordringer utestasjonering kan ha for enkeltpersoner og familien: Hvordan opphold i ulike land påvirker barn og deres perspektiv på og reaksjoner

i møte med ulike kulturer og språkutfordringer. mm.

Temaer som belyses er bl a hvilke utfordringer utestasjonering kan ha for enkeltpersoner og familien: Hvordan opphold i ulike land påvirker barn og deres perspektiv på og reaksjoner i møte med ulike kulturer og språkutfordringer. mm.

Barn med spesielle behov

Barn med spesielle behov, for eksempel knyttet til helse, utvikling og sosiale forhold, vil kunne

møte på større utfordringer enn andre barn. Foreldre bør være særlig oppmerksomme på dette og vurdere barnas behov ved valg av tjenestested, og hvor ofte barna må flytte. Som arbeidsgiver skal vi sørge for å gi best mulig informasjon til våre ansatte både i utlysningstekstene, under intervju, i stedsrapportene, på utreiseforberedende informasjonssamlinger og på den individuelle helsesjekken hos Aleris før/under utreise. Se også avsnitt 1.6 om helseforhold, helseundersøkelse og vaksinerings.

Familievernkontor

Det lokale familievernkontoret kan være en god samtalepartner dersom du har spørsmål eller problemer i familien. Tilbudet er gratis og du trenger ikke henvisning. En oversikt over alle familievernkontorene (Bufetat) finner du på Barne-, ungdoms- og familieetatens nettsider (bufetat.no). Her kan du også laste ned nyttige brosjyrer.

UD har økonomiske støtteordninger til opplæring i skolespråk for barn (5-18 år) før utreise. Det gis også støtte til andre opplæringstiltak som for eksempel Norgesskolen – sommerskole i norsk språk og kultur, se norgesskolen.no

Nettbasert undervisningstilbud som er godkjent av Utdanningsdirektoratet i Norge:

- Globalskolen: globalskolen.no
- Norskskolen: norskskolen.com

1.4 SKOLE

Skole på tjenestestedet

I henhold til særavtalen skal barn sikres et skoletilbud på tjenestestedet som er likeverdig med det de har rett til i Norge. Når et likeverdig tilbud ikke er tilgjengelig på offentlig skole, vil privat skolegang dekkes. Søknad fremmes av tjenestemannen til stasjonen. Stasjonen gjør en vurdering av søknaden før den sendes departementet.

Det er utgifter til **ordinær skolegang** som dekkes. **Frivillige ekstratilbud**, som f.eks. sommerskole, skoletransport, skolemateriell, eller lunsj dekkes ikke.

Permisjon fra skole i Norge

Opplæringsloven gir ikke adgang til permisjon fra barnas skole i Norge under utenlandsoppholdet, og det er ingen garanti for at barnet vil kunne komme tilbake til samme skole/klasse.

Rett til skoleplass i Norge

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til en offentlig grunnskoleopplæring i samsvar med opplæringslova og tilhørende forskrifter. Grunnskoleelever har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til.

Skoleplass kan i utgangspunktet først søkes når man fysisk har flyttet tilbake til Norge. UD anbefaler imidlertid at det tas kontakt med skolen før hjemreise. UD v/Personalseksjonen kan bidra med et skriv til skolen med en anmodning om at det tas hensyn til barnets og familiens behov for forutsigbarhet ved hjemflytting til Norge.

1.5 INFORMASJONSSAMLINGER, KURS OG SPRÅKOPPLÆRING

Informasjonssamlinger

UD arrangerer en utreiseforberedende samling for ansatte og medfølgende, der vi informerer om temaer som helse, trygd, forsikringer, flytting, jobbmuligheter for partnere, Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem, rettigheter etter UD's særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser, m.m.

Hensikten med samlingen er å forberede utsendte og medfølgende på de utfordringene som man kan møte på i flytteprosessen og senere ved en utestasjonering, og informere om hvilken støtte utenrikstjenesten og andre offentlige instanser kan yte.

UD arrangerer også en informasjonsdag om psykologiske utfordringer som man kan møte

på under utestasjonering. Halve dagen er viet til generelle utfordringer for alle som reiser ut. Resten av dagen handler om barns perspektiv og opplevelser. Overordnet målsetting med samlingen er å belyse reaksjoner som vil kunne oppstå i flytteprosessen og i møte med ulike kulturer og språkutfordringer, identifisering av vanlige fallgruver og mestringsstrategier. Målsettingen for andre del av dagen er å bidra til innsikt og forståelse for å ivareta foreldrerollen på en god måte.

Språk

UD tilbyr språkkurs til medfølgende ektefeller og samboere. Nærmere informasjon finnes på Språkenhetens sider på UDintra – eller ved å sende en mail til sprakenheten@mfa.no.

Språkkurs:

UD tilbyr språkkurs til medfølgende ektefeller og samboere.

Nærmere informasjon finnes på Språkenhetens sider på UDintra eller ved å sende mail til sprakenheten@mfa.no.

1.6 HELSEFORHOLD, HELSEUNDERSØKELSE OG VAKSINERING

UD tilbyr gratis helseundersøkelse til ansatte og medfølgende familie før hver utestasjonering.

Ved tjenestegjøring på stasjoner med pålagt utreiseordning, "R&R-ordning", pålegges ansatte en utvidet helseundersøkelse før og under tjenestegjøringen. Den utvidete helseundersøkelsen inkluderer også en vurdering av psykolog. Medfølgende gis et tilsvarende tilbud om helseundersøkelse.

Aleris er for tiden UDs leverandør av helseundersøkelser og vaksiner, og har spesialkompetanse innen reisemedisin, tropemedisin og arbeidsmedisin. I helseundersøkelsen vil en rekke temaer tas opp knyttet til utestasjonering og egen helse, som f.eks. klima, lokale sykdommer, rus og avhengighet, barns forhold samt din og familiens helseutfordringer knyttet til oppholdsstedet. Formålet er å reflektere

gjennom mulige utfordringer for å sikre et best mulig opphold for deg og din familie.

De siste årene har det vært særlig fokus på luftforurensing og hvordan dette påvirker ansattes og medfølgendes helse på kort og lang sikt. Folkehelseinstituttet har på oppdrag fra UD utarbeidet anbefalinger for hvordan UD, stasjonen og den enkelte bør forholde seg for å minimere helserisiko. I tillegg har UD utarbeidet en tiltaksplan som omfatter råd til den enkelte, tiltak på stasjonen, varighet av tjenestegjøringen, opplæring og systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet.

Tiltaksplanen, Folkehelseinstituttets anbefalinger og annen dokumentasjon er tilgjengelig på UDintra. Den ansatte kan selv hente ut og videresende disse dokumentene.

UD oppfordrer foreldre om å nøye vurdere om barn under 16 år bør medfølge til stasjoner med særlig luftforurensing.

Vaksinering

Reisevaksinering foretas ved Aleris Helse (se kontaktinformasjon nedenfor) og nødvendige vaksiner dekkes av UD. Gjennomføres vaksinen av annen leverandør enn Aleris betales dette av UD mot kvittering og ved at vaksineringen føres opp på reiseregningen. Det vises for øvrig til stedsrapporten.

Vær oppmerksom på at barnevaksinasjon er en ytelse som dekkes av kommunehelsetjenesten i Norge, og utføres av din lokale helsestasjon. Under utestasjonering må man selv betale for dette, og utgiftene kompenseres gjennom utenlandstillegget (Særavtalen). For barn godtgjøres derfor kun vaksiner som er knyttet til sykdommer du kan pådra deg i oppholdslandet.

ALERIS hovedkontor:

Frederik Stangs gate 11-13, 0264 Oslo
tlf. sentralbord 03 113
www.aleris.no

1.7 PASS/VISUM

Alle som utestasjoneres vil trenge enten diplomat- eller tjenstepass, som utstedes av Diplomatsesksjonen i UD. Politipass innleveres for den ansatte og for hvert medfølgende familiemedlem.

Diplomatsesksjonen kan kontaktes ved spørsmål: diplomatsesksjonen@mfa.no

PASS: For passutstedelse kreves personlig oppmøte av den ansatte og alle medfølgende familiemedlemmer. Timebestilling for biometriopptak skal gjøres på denne nettsiden: <https://ventus.enalog.se/Booking/Booking/Index/Utenriksdep>

Gyldig ordinært pass (politipass) må forevises. Biometri (bilde, fingeravtrykk, signatur) vil bli tatt opp i Diplomatsesksjonen samtidig med utfylling av personlige data. Det må påregnes ca. én ukes behandlingstid. Spesielle regler gjelder for ektefeller/samboere som er utenlandske statsborgere. For nærmere informasjon kan Diplomatsesksjonen kontaktes: diplomatsesksjonen@mfa.no.

VISUM: Diplomatsesksjonen bistår ansatte og medfølgende familiemedlemmer med innhenting av visum fra utenlandske myndigheter. Ta kontakt med Diplomatsesksjonen i god tid for å avklare om du behøver visum, og for å få bistand til innhenting av visum. Vær oppmerksom på at en del land har spesielle regler for medfølgende familie, og for ulike familieforhold som for eksempel samboerskap og partnerskap. Enkelte land har flere måneders behandlingstid.

1.8 UTENLANDSKE EKTEFELLER OG OPPHOLDSTILLATELSE I NORGE

Utenlandske ektefeller bør før utreise kontakte Utlendingsdirektoratet (UDI) med hensyn til rettigheter og plikter vedrørende fremtidig oppholdstillatelse/bosettings-tillatelse i Norge ved retur.

1.9 FOLKEREGETERET

Utsendt utenrikstjenestemann er å betrakte som bosatt i den kommune hvor han/hun hadde sin bopel ved utreise fra Norge. Det gjøres oppmerksom på at medfølgende som er statsborgere av det landet der man er utestasjonert, automatisk vil bli registrert som utflyttet fra Norge av folkeregisteret.

Vi minner om at du må holde Skatteetaten (Folkeregistret) løpende informert om endringer i sivil status (ekteskap, skilsmisse, barnefødsel, mv.). Endring av hjemstedsadresse i Norge under utetjeneste skal også meldes til skatteetaten.

1.10 OMADRESSERING AV PRIVAT POST

Du må i god tid før utreise sørge for å omadressere din private post til utenriksstasjonen/privatadressen i utlandet. UD kan kun benyttes som adressat for personlig brevpost til land der det er spesielt vanskelig postgang. Nærmere opplysninger om dette kan fås av UD: Send epost til Enhet.For.Fellestjenester@mfa.no.

Merk at trykksaker som sendes UD og er adressert til deg ute, ikke vil bli videresendt, men makulert.

Det er også restriksjoner for pakkepost. UD skal vite innholdet i alle forsendelser. Ved tvil om innholdet i pakker vil pakken bli åpnet, og det som ikke kan sendes vil bli tatt ut og midlertidig oppbevart i UD. Melding vil bli sendt mottaker. Eksempel på innhold som ikke kan sendes: Flytende innhold, kremer, mat og organisk materiale, samt batterier.

En ordning med sikker poståpning innføres for all post inkludert privat post til UD og utenriksstasjonene i løpet av våren 2017. Du vil finne informasjon om ordningen på UDintra. Grunnet sikkerhetshensyn vil all post til departementet bli åpnet og lukket i beskyttet miljø i Departementenes Servicesenter (DSS) før det videresendes utenriksstasjon, med mindre annet er avtalt.

Vi oppfordrer utsendte og medfølgende familie om å benytte seg av digital postkasse, en sikker løsning for å få og oppbevare viktig post digitalt, slik som brev med vedtak, helseopplysninger eller annen sensitiv informasjon fra det offentlige. Du kan også få post fra andre enn offentlige virksomheter, slik som banker, forsikringsselskap, kraftselskap m.m

Se også:
<https://www.norge.no/nb/om-digital-postkasse>

1.11 PERMISJON FRA EGET ARBEID

Ektefelle eller samboer kan søke egen arbeidsgiver om permisjon, dersom han/hun ønsker fri for å følge tjenestemannen til utlandet.

Arbeidstakere i statsstillinger som følger sin ektefelle til nytt tjenestested i utlandet, kan, når sistnevnte er offentlig ansatt undergitt beordringsplikt, gis permisjon inntil 12 år. Registrerte partnere og samboere likestilles med ektefelle. Under permisjonen opparbeider offentlig ansatte ansiennitet. og. Les mer om dette i *Statens personalhåndbok punkt 10.8* på Lovdata.no.

Medlemmer i Statens pensjonskasse får også medregnet inntil 4 år av permisjonstiden som pensjongivende tjenestetid i Statens pensjonskasse ved flytting på grunn av ektefelles, registrert partners eller samboers

beordringsplikt, arbeid i utenrikstjenesten eller godkjent internasjonal organisasjon. Les mer om dette i Permisjonsavtalen som er inngått mellom Kommunal- og moderniseringsdepartementet og hovedsammenslutningene i staten, se *Statens Personalhåndbok punkt 9.17*.

Selv om den utsendte tjenestemannen ikke er flyttepliktig, kan en statlig virksomhet avgjøre en eventuell søknad om ulønnet permisjon på fritt grunnlag med hjemmel i arbeidsgivers styringsrett.

Kommunale og private arbeidsgivere avgjør permisjonssøknader i henhold til egne permisjonsbestemmelser. Enkelte kommuner, som Oslo og Bærum, praktiserer tilsvarende ordninger som i staten.

1.12 FLYTTEPROSESSEN

Flyttedager

Ansatte i UD har rett til velferdspermisjon med lønn til 2 flyttedager før utreise og 2 flyttedager på tjenestestedet. Søknad om permisjon legges inn i SAP.

Flyttebyrå

UD har avtale med flyttebyråer, og kun disse skal benyttes enten transporten/flyttingen skjer fra Norge til utenriksstasjon, fra utenriksstasjon til Norge eller mellom utenriksstasjoner. Informasjon om hvilke flyttebyråer som skal benyttes, kan den ansatte finne på UDintra.

Det er tjenestestedet som er avgjørende for valg av transportbyrå.

I henhold til gjeldende praksis må tjenestegjøringen vare i minst to år for at reise- og flytteutgifter skal dekkes.

Forsikring av flytte- og lagergods

UD har en fellespolise hos If Skadeforsikring for forsikring av flytte- og lagergods og utgiftene dekkes av departementet i henhold

til fastsatte forsikringsrammer (se tabell i vedlegg).

Det skal følgelig ikke innsendes søknad med anmodning om tegning av forsikring med mindre den ansatte ønsker en høyere forsikringssum i forhold til rammene.

Enkeltgjenstander eller grupper av gjenstander til en verdi av NOK 100.000,- eller mer skal imidlertid alltid oppgis til forsikrings-selskapet. Smykker, bunadssølv og ordener omfattes ikke av transportforsikringen.

Ansatte som ønsker å forsikre utover maksimumsrammene skal ta direkte kontakt med If Skadeforsikring. Premie for overskytende forsikringsbeløp blir fakturert direkte fra If Skadeforsikring og utgiftene dekkes av den ansatte. Ved eventuelle skader på flyttegods tas direkte kontakt med If Skadeforsikring.

Lagring og forsikring av personlig gods

Flyttebyrået som man benytter ved flytting ut, vil også sørge for lagring av personlig gods

i Norge. Vær oppmerksom på at speditør for flytting til det amerikanske kontinent ikke har avtale om langtidslager. Her håndteres lagring av et annet byrå.

UD dekker nødvendig lagring av gods under hele utetjenesten og for inntil tre måneder etter hjemkomst. UD dekker også forsikring av lagret gods for en begrenset periode på seks måneder regnet fra innsetting på lager. Utover dette må den ansatte dekke forsikring selv.

Levering til og utkjøring fra lager gjøres av flyttebyrået. Avtale inngås direkte mellom den ansatte og flyttebyrået. UD dekker én innkjøring på lager og én utkjøring. Eventuelle deluttak må bekostes av den ansatte.

Tjenesteboliger statsmøbleres i Sør- og Mellom-Amerika, Afrika, Asia og Australia. For ansatte som skal flytte inn i en lite møblert (85 %) bolig, og ønsker å lagre gods under tjenestegjøringen ute, dekker departementet utgifter til lagerleie med inntil 67,5 % av maksimal volumramme, se vedlegg for volumramme.

Ved flytting til umøblert bolig dekkes lagring av differansen mellom volumramme og det faktiske flyttevolum (hvis du har en total ramme på 40 m³ (kubikkmeter) og kun tar med 25 m³ flyttegods, kan resterende på rammen brukes på lagring, dvs 15 m³).

Hva kan og kan ikke medbringes?

Flyttegodset skal bare inneholde familiens personlige eiendeler, inkludert en rimelig mengde forbruksvarer. Det er ikke anledning til å medbringe ting i flyttelasset for personer utenfor husstanden uten at dette først har vært forelagt Seksjon for eiendomsforvaltning.

Følgende defineres ikke som flyttegods, og er ikke forsikret: «Matvarer, Alkohol, Våpen, Motorkjøretøy». Det er innført strengere prosedyrer ved utsendelse av flyttegods til utlandet. Be om utfyllende info/liste fra speditør som skal gjennomføre flyttingen.

Hvis motorkjøretøy eller båt skal eksporteres/ importeres, finnes utfyllende informasjon om dette på Tollvesenets nettside (toll.no).

Reisegods og reisegodsforsikring på forflytningsreisen

Den ansatte og familiemedlemmer får dekket utgifter til 30 kg overvekt hver, i tillegg til det man får av flyselskapet. Disse utgiftene føres opp på reiseregningen.

Kamera, PC, smykker etc. må ikke pakkes i bagasje som skal sjekkes inn. Varer med væske eller annet som kan skade klær, må heller ikke pakkes i innsjekket bagasje. Den enkelte må selv sørge for å tegne privat forsikring for spesielt verdifulle og kostbare eiendeler.

Skader på koffert dekkes av flyselskapet. Krav om refusjon for skader på eller tap av reisegods sendes til UD ved seksjon.for.rekruttering.og.personal@mfa.no.

Utgifter forbundet med kjæledyr

UD dekker ikke utgifter forbundet med vaksinerings, transport, karanteneopphold eller likende for kjæledyret.

Når det gjelder innførsel til Norge av kjæledyr vises til Mattilsynets nettsted (mattilsynet.no).

Det anbefales å ta kontakt med utenriksstasjonen eller vedkommende landsambassade for nærmere opplysninger om regler ved innførsel av kjæledyret til tjenestelandet.

Nødvendig opphold på hotell ved utreise

Dersom det blir nødvendig å bo på hotell i forbindelse med forflytningsreisen, dekkes hotellutgifter etter regning iht statens satser med inntil 17 døgn i Norge. Utgiftene dekkes av den ansatte og føres i reiseregningen. Eventuelt nødvendig hotellopphold på tjenestestedet skal avtales med stasjonen som er ansvarlig for bestilling og betaling. Utgiftene føres i stasjonens regnskaper. Kostgodtgjørelse på forflytningsreiser tilstås for maks 17 døgn.

Dersom ferie avvikes i forbindelse med forflytningen, tilstås dekning av kostgodtgjørelse (innen 17-døgn rammen) og hotellutgifter inntil én uke under forutsetning av at hotellopphold under enhver omstendighet er nødvendig og ellers ville blitt dekket av staten. Ferien må avvikes på ett av tjenestestedene. Når det gjelder hotellopphold i Norge i

”

I utgangspunktet forsøker stasjonen å utnytte best mulig stasjonens eksisterende boligmasse, og det kan bli aktuelt å overta bolig fra andre enn den direkte forgjengeren i stillingen.

forbindelse med utreise til stasjoner i Europa, dekkes hotellopphold kun i den perioden boligen tømmes for innbo og videre noen dager inntil rengjøring av boligen er gjort. Opphold på hotell i Norge anses ikke nødvendig når flyttelasset har ankommet bestemmelsesstedet, ei heller dersom flyttelasset blir plassert på lager i Norge.

Ved nødvendig opphold utenfor egen bolig eller hotell (f.eks. privat hos slektninger, venner e.l.), tilstås halv kostgodtgjørelse (intet nattillegg) etter samme regler som ovenfor.

Bolig på tjenestestedet

Det er utenriksstasjonens ansvar å finne egnet tjenestebolig. I utgangspunktet forsøker stasjonen å utnytte best mulig stasjonens eksisterende boligmasse, og det kan bli aktuelt å overta bolig fra andre enn direkte forgjenger i stillingen. Det gjøres oppmerksom på at det

med unntak for stasjonssjef ikke vektlegges hensyn til representasjon i forhold til leie av bolig. Antall familiemedlemmer er retningsgivende når det gjelder boligens størrelse samt kostnadsnivå.

Det gis normalt ikke anledning til å bytte bolig under oppholdet. Dersom du ankommer alene, og det er planlagt at familien skal flytte etter, må du opplyse stasjonen om dette slik at du får en passende bolig for familien.

I tillegg til husleie, dekkes driftsutgifter som f.eks. strøm, brensel, gass og vannforbruk som huseier ikke dekker. Dette betales som regel direkte av stasjonen.

Nærmere opplysninger om bolig på tjenestestedet fås ved henvendelse til stasjonen. Dette gjelder også behov for sikring og/eller utbedring av bolig.

1.13 FORSIKRINGER

Staten er selvassurandør, hvilket innebærer at statlige virksomheter som hovedregel ikke kan tegne private forsikringer for å dekke utgifter som pådras ved uforutsette hendelser. Statens ansvar for sine ansatte er hovedsakelig regulert i tariffavtaler som forhandles og inngås sentralt mellom Staten ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet og de sentrale hovedsammenslutningene i staten.

De statlige forsikrings- og erstatningsordningene er en del av UD-ansattes lønns- og arbeidsvilkår.

Forsikringer under flytteprosessen

Forsikring av reisegods under forflytningsreisen til/fra utenriksstasjon/Norge er omtalt under punkt 1.12. Dette gjelder også forsikring av flytte- og lagergods.

Bolig på tjenestestedet

Forsikring av boligen (brann, ansvarsforsikring, vannskade etc.) dekkes av stasjonen.

Innbo og private eiendeler

Den enkelte familie må selv sørge for å tegne innboforsikring for private eiendeler og reisegodsforsikring på private feriereiser. Det er ikke sikkert at din forsikring hjemme gjelder i utlandet. Det kan være lurt å sjekke dette med ditt norske forsikringselskap, evt. med din fagforening.

Ulykkesforsikring for medfølgende familie

Familiemedlemmer er dekket av en statlig ulykkesforsikring som omfatter ektefelle, partner, samboer og barn inntil fylte 18 år (eventuelt til og med det år barnet fullfører videregående skole) som flytter med embets- og tjenestemenn til tjenestested i utlandet. Familie som kun er på besøk er ikke dekket.

Forsikringen gjelder over hele verden og under hele utenlandsoppholdet (også under ferie) og på forflytningsreisen, men ikke under opphold i Norge. Forsikringen gir rett til erstatning ved personskade på inntil 20 G (grunnbeløpet i folketrygden) ved død eller varig medisinsk invaliditet. Erstatningen utbetales som et

engangsbeløp. I tillegg dekkes nødvendige behandlingsutgifter i den utstrekning de ikke dekkes av andre ordninger. Skader som har årsakssammenheng med terrorhandlinger, væpnet konflikt, krigshandlinger, opptøyer, naturkatastrofer og lignende dekkes også. Forsikringsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Mer informasjon finner du i *Statens personalhåndbok kap. 10.27*.

Forsikringsordninger for ansatte

Ansatte i staten er dekket av en ulykkesforsikring i Særavtale om forsikrings- og erstatningsordninger for statsansatte på tje-

nestereise og ved stasjonering i utlandet.

Arbeidstakere i Norge er omfattet av lov om yrkesskedeforsikring og ansatte i staten har i tillegg yrkesskedeforsikring i Statens pensjonskasse.

Arbeidstaker som er omfattet av Hovedtariffavtalen i staten er forsikret ved dødsfall etter *Hovedtariffavtalen § 23*.

På UDintra er det gitt utfyllende informasjon om hvilke forsikrings- og erstatningsordninger som gjelder for ansatte.

DEL 2:

UNDER UTENLANDS- OPPHOLDET

2.1 MEDISINSK RÅDGIVNINGS- OG TRANSPORTTJENESTE

UD har avtale med **Helsetelefonen** tlf. **+47 21 49 22 86** som tilbyr medisinsk rådgivning 24 timer, 365 dager i året.

Helsetelefonen er et lavterskeltilbud som er lett tilgjengelig og gir deg rask og enkel tilgang til råd og informasjon om helse, sykdom og behandling. Helsetelefonen svarer på alle slags helserelaterte spørsmål.

Du kan også ringe inn for å få generell informasjon og råd knyttet til helse og sykdom, eller for å snakke med en fagperson om helsemessige bekymringer.

UD har avtale med **Europeiske Reiseforsikring** om nødvendig medisinsk transport til nærmeste forsvarlige behandlingssted. Tjenesten er tilgjengelig 24 timer i døgnet, 365 dager i året.

Dersom du blir utsatt for alvorlig sykdom eller ulykke, gjelder følgende rutine:

- **Oppsøk lege/sykehus på stedet.** Når alvorlig sykdom eller ulykke inntreffer skal tjenestemannen/medfølgende familie oppsøke lege/sykehus på stedet. NB! Europeiskes Alarmsentral bør kontaktes dersom det er usikkerhet om diagnose og medisinsk behandling.
- **Garanti og forskuttering.** Stasjonen skal normalt stille betalingsgaranti til sykehus og forskuttere utgifter til behandling både for tjenestemenn og medfølgende familie. Stasjonen søker refusjon fra Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) i ettertid. Europeiske kan stille betalingsgaranti til sykehus for 2 dager, men for inntil 3 dager, dersom hendelsen inntreffer fredag/lørdag, slik at det er tilstrekkelig tid frem mot kontortid mandag.
- **Nærmeste forsvarlige behandlingssted.** Europeiskes Alarmsentral kan vurdere om nødvendig behandling kan gis der hvor man befinner seg, eller om det blir nødvendig å arrangere transport og behandling til nærmeste forsvarlige behandlingssted. Transport til, og behandling i Norge, skjer kun i unntakstilfeller. Lokal lege eller Europeiske må gi

en skriftlig bekreftelse dersom behandling evt. ikke kan gis der man oppholder seg. Dette er nødvendig dokumentasjon for at HELFO skal kunne refundere reiseutgifter til annet behandlingssted/land.

- **Behandling i Norge.** Medlemmer av Folketrygden kan velge å reise til Norge og få dekket utgifter til behandling etter folketrygdloven, men reiseutgifter til/fra Norge dekkes ikke.
- **Medisinsk transport og evakuering.** UD har avtale med Europeiske Reiseforsikring, som gjennom Europeiskes Alarmsentral koordinerer medisinsk transport og evakuering til nærmeste forsvarlige behandlingssted. All transport må forhåndsklareres med UD før iverksettelse.

- **Europeiskes Alarmsentral har en omfattende database, samt et betydelig internasjonalt nettverk.** De vurderer behandlingssteder og arrangerer innleggelser og transporter.

- **Koordinering.** Europeiskes Alarmsentral foretar nødvendig koordinering mellom pasient, pårørende ute og hjemme, sykehus/behandlende lege, samarbeidspartnere, transportører og UD.
- **App fra Europeiske** med direkte telefon-tilgang til alarmsentralen og Helsetelefonen kan lastes ned fra App Store. Navnet på appen er «Europeiske App».

VIKTIGE TELEFONNUMMERE:

Helsetelefonen: +47 21 49 22 86

Europeiske Alarmsentral: +47 21 49 50 00

2.2 TRYGDEMEDLEMSKAP, HELSEDEKNING, MM

Medlemskap i trygden

- Et grunnvilkår for å få rett til trygdeytelser er medlemskap i trygden. Hovedregelen er at bosetting i Norge gir rett til medlemskap i trygden, men personer som oppholder seg utenfor Norge vil på visse vilkår også kunne opprettholde sitt medlemskap i trygden.
- Utsendte tjenestemenn er **automatisk** pliktige medlemmer av trygden. Dette følger av at norske statsborgere (eller EØS-statsborgere) og arbeidstakere i den norske stats tjeneste er såkalt pliktige medlemmer i trygden under utenlandsopphold, jf. folketrygdloven § 2-5
- **Ektefelle og barn** som forsørges av og oppholder seg i utlandet sammen med en utsendt utenrikstjenestemann er også pliktige medlemmer i trygden. Tilsvarende gjelder for registrert partnerskap og samboerpar (samboere som har eller har hatt felles barn, eller tidligere har vært gift med hverandre). Det er et vilkår at ektefellen/registrert partner/samboer er norsk statsborger eller statsborger

i et EØS-land. Meld fra til NAV, hvis du har eller vil få arbeidsinntekt under utenlandsoppholdet, da inntektens størrelse vil ha betydning for om du kan regnes som «forsørget».

Utenlandske ektefeller

- Medfølgende ektefelle som ikke er norsk statsborger eller EØS-statsborger, kan ikke bli pliktige medlemmer av trygden, men kan søke NAV om frivillig medlemskap
- En forutsetning for å kunne få innvilget frivillig medlemskap, er at ektefelle/partner/samboer har vært medlem av trygden i minst tre av de siste fem kalenderårene før søknadstidspunktet, og at han eller hun har nær tilknytning til det norske samfunnet.
- Medfølgende ektefelle/partner/samboer og barn under 18 år har (uavhengig av medlemskap i trygden) rett til stønad ved helsetjenester etter folketrygdloven kapittel 5, dersom han eller hun forsørges av den utsendte. Dette er en viktig rettighet for utenlandske ektefeller

som ikke oppfyller krav om medlemskap i trygden i minst tre av de siste fem årene før søknad om frivillig medlemskap.

- **Medfølgende au pair fra Norge** kan også søke om frivillig medlemskap i trygden. Den utsendte tjenestemannen er da arbeidsgiver og må betale avgift til folketrygden.

Folketrygdens ytelser under opphold i utlandet – helsetjenester

Helfo (Helseøkonomiforvaltningen) i Norge ivaretar sentrale helserettigheter og refunderer utgifter til helsetjenester som dekkes av folketrygdloven.

Helfo refunderer ikke utgifter til helse-tjenester som er regulert i annet lovverk enn folketrygdloven (for eksempel utgifter til hjelpemidler).

Utenlandstillegget som ytes etter UD's særavtale er ment å dekke økte leviekostnader ved å bo utenfor Norge, bl a helsekostnader som ikke dekkes av Helfo.

- For å få dekket helseutgifter innen **EØS-området** må du søke om rettighetsblankett E106 fra Helfo Postboks 2415, 3104 Tønsberg Søknadsskjemaet finner du på helsenorge.no
- For visse land i EØS-området (per 2017: Belgia, England, Finland, Frankrike, Irland, Kroatia Portugal, Spania, Sveits, Tyskland, Østerrike) har UD for tiden tegnet en kollektiv helseforsikring. Den enkelte stasjonen foretar innmelding i forsikringsordningen. Det er frivillig å være medlem. Premien som betales av UD, rapporteres til skattemyndighetene.

NAV Kontroll behandler søknad om frivillig medlemskap i trygden.

Ta kontakt i god tid før utreise!

Telefon til NAV om internasjonale saker: 21 07 37 00 kl 0800 - 1530

- **Utenfor EØS-området og i visse land i EØS-området** (Bulgaria, Estland, Den tsjekkiske republikk, Hellas, Italia, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia og Ungarn) gjelder reglene om **utvidet rett til stønad** fra trygden. Dette innebærer at utgifter til nødvendig opphold og behandling i sykehus dekkes fullt ut. Det dekkes 75 prosent av nødvendige utgifter til
 - a) legehjelp
 - b) radiologisk undersøkelse og behandling
 - c) prøver og undersøkelser ved medisinske laboratorier
 - d) psykologhjelp
 - e) fysisk behandling
 - f) tannlegehjelp for sykdom, unntatt kjeveortopedisk behandling

I tillegg dekker trygden reiseutgifter til nærmeste behandlingssted. Ved dokumentert behov for ledsager, vil reiseutgifter for denne også kunne dekkes. Det skal alltid tas kontakt med Europeiske for råd om hvilket sykehus man bør oppsøke for å få forsvarlig

behandling. Se mer informasjon om UD's avtale med Europeiske i avsnitt 2.1.

Ved behov for bekreftelse på medlemskap i folketrygden kan det søkes om dette fra Helfo på eget skjema som finnes på helsenorge.no.

Det følger av folketrygdloven at arbeidsgiveren til en utsendt arbeidstaker skal legge ut for behandling som dekkes av trygden og søke Helfo om refusjon i etterkant. I praksis er det utenriksstasjonene som skal legge ut for behandling og søke refusjon fra Helfo for utgifter til medisinsk behandling både for den utsendte tjenestemannen og for medfølgende ektefelle og barn. Det er ikke av betydning om det er benyttet offentlig eller privat helsevesen.

Helfo gir ingen forhåndsvurdering på om behandlingen gir rett til refusjon. Søknad må sendes inn i etterkant.

- **I USA** vil familien få tilbud om refusjon av sykeutgifter fra det amerikanske forsikringsselskapet Equian,

som handler på vegne av HELFO Utland. Inn- og utmeldinger foretas av utenriksstasjonene.

Barnetrygd og kontantstøtte

- Barnetrygd tilstås om ikke bilateral trygdeavtale er til hinder. Kontakt ditt NAV-kontor for nærmere opplysninger
- Begge foreldrene må være medlem av folketrygden
- Hvis du skal tjenestegjøre innenfor EØS-området og har spørsmål rundt kontantstøtte, kontakt ditt lokale NAV-kontor
- Kontantstøtte til land utenfor EØS tilstås ikke

Foreldrepenger

- Far og mor må begge ha vært i inntektsgivende arbeid i seks av de siste ti måneder før fødselen
- Det stilles krav om forutgående inntekt av en viss størrelse

- Om mor ikke har rett til foreldrepenger, har hun i stedet rett til engangsstønad
- Far har selvstendig rett til fedrekvote.
- Skal far ta ut mer enn fedrekvoten, så stilles det krav om at mor går ut i arbeid eller tar offentlig godkjent utdanning på heltid. Det er videre et vilkår at far har den faktiske omsorgen for barnet.

Pensjon

- Pensjonsopptjening utover garantipensjon (minstepensjon) i folketrygden er inntektsbasert. Uten inntektsgivende arbeid opptjenes ikke rett til tilleggspensjon
- Medfølgende ektefelle kan på nærmere vilkår få godskrevet pensjonspoeng for omsorg for barn. Det kreves medlemskap i folketrygden, og at medlemmet mottar barnetrygd for barnet
- Tar medfølgende lønnet arbeid i utlandet, kan det få konsekvenser for medlemskapet i folketrygden. Dersom det tas arbeid

for foretak med hovedkontor i Norge, kan man på visse vilkår beholde medlemskapet i trygden og likevel opptjene rett til norsk pensjon. Arbeid for utenlandsk arbeidsgiver kan gi pensjonsrettigheter i arbeidslandet. Dette må undersøkes nærmere av den enkelte.

- Medfølgende som er medlem i Statens pensjonskasse, vil kunne få medregnet inntil fire år som pensjongivende tjenestetid dersom han eller hun flytter med flyttepliktig ektefelle (se også punkt 1.11 Permisjon fra eget arbeid).

UDs ledsagerpensjon

- Siden 1999 finnes en egen ordning med ledsagerpensjon for medfølgende ektefeller. Fra og med 1. januar 2017 omfattes også samboere av pensjonsordningen. Dette gjelder når paret lever sammen og har, eller har hatt, felles barn eller tidligere har vært gift med hverandre
- Det forutsettes en ledsagertid på minst 10 år. Full pensjonsopptjening oppnås etter 20 år.

- Når ledsager har hatt egen stilling ved utenriksstasjonen som hovedsysselsetting og med en inntekt som for det enkelte inntektsår overstiger gjennomsnittet av folketrygdens grunnbeløp for dette året, skal denne tjenestetiden ikke regnes med i opptjeningstiden for pensjonen
- Rett til pensjon krever ikke norsk statsborgerskap eller medlemskap i folketrygden
- Ledsagerpensjonen samordnes ikke med annen pensjon
- Utbetales fra og med den måneden ledsageren fyller 67 år
- Det kreves ingen medlemsavgift
- Ektefeller som har krav på ledsagerpensjon, bør sende inn en oversikt over sin ledsagertid til: Seksjon.for.rekruttering.og.personal@mfa.no. Dette bør gjøres året før man fyller 67 år. Opplysningene bør inneholde: stasjoneringsssted, periode som medfølgende i måneder og år, eventuelt

fravær fra stasjonen over tre måneder og om man har jobbet som lokalt ansatt under oppholdet.

- Lov 15. januar 1999 nr. 1 om ledsagerpensjon i utenrikstjenesten finner du på lovdata.no

Tap eller reduksjon av trygderettigheter ved retur til Norge

Dagpenger

Rett til dagpenger forutsetter at man oppfyller visse vilkår som bla. tapt arbeidsinntekt. Det gjelder særlige regler for opptjening av rettigheter i EØS-området. De fleste medfølgende vil derfor ikke ha rett til dagpenger.

Sykepenger

- Rett til sykepenger fra trygden krever forutgående pensjongivende arbeidsinntekt over et visst minstenivå.

Du må også ha vært i arbeid minst fire uker umiddelbart før sykmelding. Det er derfor viktig å være klar over at du risikerer å ikke ha rett til sykepenger ved retur til Norge.

- Medfølgende med permisjon fra stilling i Staten kan ha bedre rettigheter. Samme gjelder om du har hatt norsk pensjongivende inntekt i utlandet ved arbeid for norsk foretak med hovedkontor i Norge

Arbeidsavklaringspenger

Medfølgende som har nedsatt arbeidsevne ved retur og oppfyller øvrige vilkår, kan ha rett til å motta arbeidsavklaringspenger.

Uføretrygd

Medfølgende som ved retur har varig nedsatt inntektsevne på grunn av sykdom eller skade kan på visse vilkår ha rett til uføretrygd fra trygden.

FOLKETRYGDENS YTELSE UNDER OPPHOLD I UTLANDET

For å få dekket helseutgifter innen EØS-området må du søke om skjema E106 fra HELFO Utland før utreise. I noen EU/EØS-land har du imidlertid utvidet rett til stønad fra folketrygden. Informasjon om hvilke land dette gjelder finner du under punkt 2.2 side 33, første kulepunkt. Søknadsskjema finner du på www.helfo.no

2.3 ARBEIDSMULIGHETER PÅ TJENESTESTEDET

Mulighetene for å finne arbeid på utenriksstasjonen er svært begrenset, og for ektefelle til stasjonssjef er dette ikke mulig.

Alle EØS-borgere har etter EØS-avtalen adgang til å arbeide i EØS-området.

Det er en familie- og personalpolitisk målsetting for UD at forholdene legges til rette for at medfølgende som ønsker det skal kunne ta lønnet arbeid under utestasjonering også utenfor EØS-området. I den forbindelse har Norge inngått flere bilaterale avtaler om arbeidstillatelse for medfølgende familie-medlemmer til diplomater.

Per. 2017 er det inngått avtaler med: Argentina, Brasil, Canada, Chile, India, Israel (en administrativ ordning), Romania, Tyrkia, Sør-Afrika (kun en administrativ ordning), UK og USA.

Medfølgende som har arbeidsinntekt under utenlandsoppholdet, må være oppmerksom på at egen inntekt kan få betydning for medlemskapet i trygden. Kontakt derfor alltid NAV (telefon 21 07 37 00, kl 08:00-15:30), dersom du har tenkt å opprettholde eller skaffe deg nytt arbeid som medfølgende.

2.4 PRIVILEGIER OG IMMUNITET

Medfølgende familie, nyter de samme privilegier og den samme immunitet som den ansatte selv, forutsatt at de ikke er borgere av mottakerstaten. Dersom du som medfølgende familiemedlem tar eget arbeid, vil vanligvis ikke immuniteten gjelde i relasjon til arbeidet. Du må imidlertid innhente Utenriksdepartementets samtykke til å gi avkall på privilegier og immunitet i forhold som har sammenheng med ditt eventuelle arbeidsforhold.

Både den ansatte og medfølgende familie plikter samtidig å respektere både Norges og tjenestelandets lover og regler.

Privilegiene og rettighetene som her er nevnt følger av Wien-konvensjonene fra 1961 om diplomatisk samkvem og 1963 om konsulært samkvem. Privilegiene er ikke gitt den ansatte og hans familie som følger med ham «for det enkelte individs skyld, men for å sikre effektiv utøvelse av de diplomatiske (konsulære) stasjoners funksjoner som statlige representanter». Immuniteten kan bare frafalles etter senderstatens samtykke. Dersom et medlem av den ansattes familie opptrer på en måte som er uforenlig med hans eller hennes diplomatiske status, er det egnet til å sette Utenriksdepartementet og norske myndigheter i en vanskelig stilling.

2.5 RUS OG AVHENGIGHET

Å tjenestegjøre i utlandet kan være en utfordring for hele familien – både på godt og vondt. Å bosette seg i et nytt land, å lære en ny kultur å kjenne, ha et nytt miljø, være langt hjemmefra – alt dette kan være spennende og morsomt, eller kanskje vanskelig og ensomt?

I utenrikstjenesten vil du som medfølgende møte alkohol i forbindelse med utestasjoneringen. Andre rusmidler eller avhengighets-skapende vaner (spill, gaming eller andre nettbaserte aktiviteter) kan skape avveksling og trøst i en ny hverdag. Det kan f.eks. være klokt å ha en plan for hvor ofte/mye man vil drikke ved ulike anledninger, hvor mange alkoholfrie dager man vil ha, etc. Dette gjelder både deg og den ansatte.

Tidlig intervensjon reduserer faren for problematisk atferd og/eller avhengighet. Når du varsler om en bekymring, viser du omsorg. Dette bidrar til at vi som arbeidsgiver kan agere raskt for å hjelpe.

UD har i mange år jobbet med å forebygge og avhjelpe rus og avhengighet. Som medfølgende er du ofte den første til å se at partner/ektefelle kan ha problemer knyttet til rus og avhengighet. Vit da at det er viktig og riktig å søke hjelp dersom du er bekymret. Du kan f.eks. gå til stasjonssjefen, som da vil ta en bekymringssamtale med den ansatte. Du kan også kontakte HMS-rådgiver i UD for råd og veiledning (e-post: lisbet.egeberg@mfa.no, tlf. +47 239 51156).

Som medfølgende med diplomatisk status er det viktig å huske at også du representerer Norge, og at det stilles krav til din atferd. Dersom du kommer i en situasjon hvor du trenger hjelp eller veiledning, kan det være lurt å kontakte lege i første omgang. Dersom du er registrert med norsk adresse under utestasjonering, har du også mulighet til å kontakte fastlegen din hjemme, som kan henvise deg videre.

esio

DEL 3:

FORBEREDELSE TIL HJEMKOMST

Noen barn opplever det vanskelig å starte eller komme tilbake til norsk skole etter noen år i utlandet.

3.1 ARBEIDSMULIGHETER VED HJEMKOMST

Ved retur til Norge kan du risikere tap eller reduksjon av trygderettigheter. Se mer under avsnitt 2.2 side 35 om «Trygdeforhold» på side 26.

Dersom du som medfølgende ikke har permisjon fra ditt arbeid i Norge, er det viktig å følge aktivt med i stillingsutlysningene når tiden for hjemflytting nærmer seg.

Du kan registrere deg som arbeidssøker på [NAV.no](https://nav.no), dersom du ønsker hjelp til å komme i arbeid igjen. Hyppig kontakt med eget fag- eller arbeidsnettverk i Norge viser seg også å være av stor betydning i arbeidssøkingen etter hjemkomst.

3.2 STUDENT UNDER UTENLANDSOPPHOLDET?

ANSA, organisasjonen for norske studenter i utenlandet, har et nettverk som skal gjøre det lettere å få kontakt med potensielle norske

arbeidsgivere etter hjemkomst. ANSA arrangerer bl a karrieredager.

3.3 BARN OG HJEMKOMST

Noen barn opplever det vanskelig å starte eller komme tilbake til norsk skole etter noen år i utlandet. UD har utarbeidet en folder «Du har fått en ny elev i klassen» som gir råd og vink om

hvordan skolen kan bidra til å hjelpe eleven med å finne seg til rette. Skriv gjerne ut folderen fra UD's Familieportal på [Regjeringen.no](https://regjeringen.no) og send den til ditt barns skole.

3.4 RETT TIL SKOLEPLASS I NORGE

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til en offentlig grunnskoleopplæring i samsvar med opplæringsloven og tilhørende forskrifter. Grunnskoleelever har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som de sokner til.

Norske skoler kan ikke gi permisjon under utenlandsopphold og søknad om skoleplass kan først gjøres når familien fysisk har flyttet

tilbake til bostedsadressen i Norge (dette gjelder også familier som flytter innen Norges grenser). UD vil imidlertid anbefale at familien tar kontakt med aktuell skole før hjemreise. UD er behjelpelig med et støtteskriv til skolen med en anmodning om at det tas hensyn til barnets og familiens behov for forutsigbarhet ved hjemflytting til Norge. Kontakt gjerne seksjon. for.rekruttering.og.personal@mfa.no for råd og veiledning.

3.5 SAMLING FOR FORELDRE MED BARN PÅ FLYTTEFOT

UD arrangerer årlig en samling for foreldre i regi av psykolog som tar for seg utfordringer med hjemflytting.

FAMILIEUTVALGET I UD

Familieutvalget er et rådgivende organ i UD. Medlemmene representerer arbeidsgiver, tjenestemannsorganisasjonene og **UD-partnerne**. UD-partnerne er en interesseorganisasjon for medfølgende og kan kontaktes på epost: UDpartnerne@yahoo.no.

I henhold til gjeldende praksis må tjenestegjøringen vare i minst to år for at reise- og flytteutgifter skal dekkes.

Stilling		Eget volum	Medf. ektefelle	Hvert medf. barn	Forsikringsrammer
Stasjonssjef		32,5 m ³			1 300 000
Medbringes til tj.stedet					
Kan lagres		67,5 m ³			
Min.råd/ amb.råd/ konsul I	Umøblert Møblert	40,0 13,0	10,0 3,5	2,5 1,0	1 300 000 1 300 000
Amb.sekr./ konsul II	Umøblert Møblert	35,0 11,5	9,0 3,0	2,5 1,0	1 100 000 1 100 000
Adm. personell	Umøblert Møblert	30,0 10,0	7,5 2,5	2,5 1,0	1 100 000 1 100 000

For medfølgende partner gis det et volumtillegg på 25 %. For hvert medfølgende barn er rammen 2,5 m³. Det gis ikke ekstra volum for au pair.

Medfølgende barn for flyttinger til/fra Afrika får dobbel barnevolumramme.

I henhold til Utenriksinstruksen skal det bare sendes ett flyttelass for den ansatte. Departementet har imidlertid en fleksibel holdning til å dele flyttelasset grunnet samlivspartners yrkeskarriere, barns skolegang eller liknende. Dette må i så fall forhåndsgodkjennes av departementet.

EGNE NOTATER

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

EGNE NOTATER

Handwriting practice area with 20 horizontal dotted lines.

EGNE NOTATER

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

Utgitt av:
Utenriksdepartementet

Trykk: Utenriksdepartementets hustrykkeri 05/2017